

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 18Csp/31/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123452168
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Janette Nôtová
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2024:6123452168.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen samosudkyňou Mgr. Janette Nôtovou, v spotrebiteľskom spore žalobcu: 365.bank, a. s., IČO: 31 340 890 so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava-Staré Mesto, zast.: Advokátska kancelária RELEVANS s. r. o., IČO: 47 232 471 so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, proti žalovaným: I) A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XX, XXX XX D., občan SR, a II) E. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XXXX/XX, XXX XX D., občan SR, obidvaja zast.: JUDr. Andrej Cifra, advokát, IČO: 37 565 508 so sídlom J. Kráľa 5/A, 984 01 Lučenec, o zaplatenie 24.064,47 Eur s príslušenstvom, takt

rozhodol:

I/ Konanie sa v časti o zaplatenie sumy 498,83 Eur s príslušenstvom z a s t a - v u j e .

II/ Žaloba žalobcu sa vo zvyšnej časti z a m i e t a .

III/ Žalobca je p o v i n n ý zaplatiť žalovaným I/ a II/ spoločne a nerozdielne náhradu trov konania v rozsahu 100 % v lehote do 3 (troch) dní od právoplatnosti uznesenia o ich výške.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou 24. 11. 2023 Okresnému súdu Banská Bystrica na upomínacie konanie domáhal voči žalovaným I/ a II/ spoločne a nerozdielne zaplatenia istiny 24.064,47 Eur, úroku 4.865,43 Eur, náklady spojené s uplatnením pohľadávky 499,03 Eur a úroku z omeškania vo výške 34,76 Eur, 2.144,56 Eur a 5 % ročne zo sumy 24.055,47 Eur od 15. 11. 2023 do zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že sporové strany uzavreli dňa 26. 11. 2018 Úverovú zmluvu, súčasťou ktorej boli Obchodné podmienky pre spotrebiteľské úvery (uložené na súde pod sp. zn. 10pP/78/2017). Na základe zmluvy bol žalovaným poskytnutý úver vo výške 30.000,-- Eur, ktorý sa zaviazali vrátiť spolu s úrokmi a poplatkami. V dôsledku omeškania s plnením úveru veriteľ po predchádzajúcom upozornení vyhlásil predčasnú splatnosť úveru dňa 25. 02. 2022. Jednotlivé splátky a ich započítanie na dlhu žalobca odkázal na prílohu žaloby – „Aktuálny stav úveru“. Po predčasnej splatnosti úveru žalovaní vykonali úhrady, ktoré žalobca započítal na istinu. Žalobca si na istine uplatňuje zostatok nezaplatennej istiny. Ďalej v súlade so Zmluvnými dokumentami mali žalovaní povinnosť za poskytnutý úver uhrádzať aj úroky, ktoré boli v zmluve dojednané na 5,9 % ročne. Pre prípad zosplatenia úveru mal žalobca právo nesplatenú istinu naďalej úročiť dojednaným úrokom, žalobca poukázal na aktuálne rozhodnutia NS SR. V prípade riadneho plnenia povinností by žalovaní na úroku uhradili celkom 7.673,57 Eur, na úroku doposiaľ uhradili 2.808,14 Eur, žalobca tak má nárok na neuhradené úroky 4.865,43 Eur. Žalobca si uplatnil úroky z omeškania vyčíslené (podľa prílohy k žalobe) do zosplatenia v sume 34,76 Eur, z nezaplatennej istiny po zosplatení do poslednej úhrady žalovaných v sume 2.144,56 Eur a ďalší úrok z omeškania 5% ročne z istiny 24.055,47 Eur od 15. 11. 2023 do zaplatenia. Žalobca si uplatnil istinu 24.055,47 Eur, bankové poplatky 9,-- Eur, zmluvné úroky 4.865,43 Eur, náklady spojené s uplatnením pohľadávky za predžalobnú upomienku právneho zástupcu žalobcu 499,03 Eur ako úkon právnej služby, úrok z omeškania vo výške 34,76 Eur, 2.144,56 Eur a 5 % ročne zo sumy 24.055,47 Eur od 15. 11. 2023 do zaplatenia.

2. O žalobe žalobcu rozhodol Okresný súd Banská Bystrica v upomínacom konaní platobným rozkazom sp. zn. 39Up/1852/2023 dňa 14. 12. 2023 tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovel. Proti vydanému platobnému rozkazu podali žalovaní I/ a II/ včas odpor, v ktorom namietli podanú žalobu. Poukázali na povinnosť veriteľa podľa § 7 Zákona o spotrebiteľských úveroch a na následok nedodržania tejto povinnosti v zmysle § 11 ods.2 Zákona o spotrebiteľských úveroch (ďalej len ZSU), a to strata nároku veriteľa vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splnenie spotrebiteľského úveru, v prípade hrubého porušenia povinnosti tiež následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaní poukázali na to, že z úverovej zmluvy nevyplýva zisťovanie posudzovania ich schopnosti splácať spotrebiteľský úver v zmysle ZSU. Priemerný príjem žalovaného I/ v období 8 až 10/2018 bol 512,50 Eur a priemerný príjem žalovanej II/ cca 550,-- Eur. Aj po uzavretí úverovej zmluvy žalovaní naďalej splácali splátky k iným úverom a to v Slovenskej sporiteľni po 60,-- Eur mesačne, Cetelem Slovensko po 30,-- Eur mesačne a Zinc Euro, a. s. po 154,04 Eur mesačne. Výdavky na bývanie u žalovaných boli zhruba 300,-- Eur a ďalšie výdavky na stravu, poisťky, telefóny. Z postupu zo strany žalobcu vyplýva, že došlo zrejme k zanedbaniu odbornej starostlivosti veriteľa a to hrubým spôsobom, na základe čoho možno konštatovať, že úver je nutné považovať za bezúročný a bez poplatkov a veriteľ nemohol vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru, t. j. úver nemôže byť predčasne splatný. Žalovaní navrhli, aby veriteľ preukázal splnenie zákonných ustanovení pre zosplatenie spotrebiteľského úveru v zmysle § 565 OZ a § 53 ods.9 OZ, t. j., či jednotlivé právne úkony zo strany veriteľa boli písomné, či spĺňajú všeobecné kritériá pre právny úkon, t. j., či boli dostatočne určité a zrozumiteľné, a či sa dostali do dispozičnej sféry dlžníkov. V listine, ktorú doložil žalobca spolu so žalobou s názvom Výzva na splatenie dlžnej časti úveru z 22. 11. 2021 absentuje špecifikácia splátky ako aj termín jej splatnosti, s ktorou mal byť dlžník v omeškaní viac ako 3 mesiace v zmysle podmienky podľa § 53 ods.9 OZ. V listine s názvom Výzva na úhradu dlžnej sumy zo dňa 25. 02. 2022 absentuje špecifikácia splátky ako aj termín jej splatnosti, s ktorou mal byť dlžník v omeškaní viac ako 3 mesiace. Žalobca nepreukázal, že došlo k účinnému predčasnému zosplateniu pohľadávky, pričom absentuje právny úkon, ktorým mal žalobca úver predčasne zosplatiť. Žalovaní vzniesli námietku premlčania trojročnej premlčacej doby, pre prípad, že by z dokazovania vyplynulo, že žalobca nemal oprávnenie úver predčasne zosplatiť, resp. ak by súd vyhodnotil úkon zosplatenia ako platný právny úkon. Žalovaní tak považujú žalobu za podanú predčasne vo vzťahu k splátkam, ktorých splatnosť v čase podania žaloby nenastala. Preto navrhujú, aby súd platobný rozkaz zrušil a v konaní žalobu zamietol v rozsahu, v akom to vyplynie z vykonaného dokazovania.

3. Na odpor žalovaných žalobca zotrval na podanej žalobe, mal zato, že vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru bol platným právnym úkonom a jeho nárok nie je premlčaný, pri poskytovaní úveru postupoval s náležitou odbornou starostlivosťou. Žalobca uviedol, že pred samotným poskytnutím úveru skúmal platobnú schopnosť žalovaných v zmysle § 7 ods.1 ZSU, účinný v čase uzavretia zmluvy. Výšku príjmu žalovaného I/ žalobca overil prostredníctvom Sociálnej poisťovne ako nezávislého externého zdroja a u žalovaného II/ prostredníctvom výpisov z účtu. Rovnako overoval existujúce záväzky žalovaných zo spoločného registra bankových informácií (SRBI). Žalovaný I/ uviedol, že nemá vyživovaciu povinnosť k žiadnym deťom, je slobodný. Žalovaný II/ uviedol, že je rozvedená a má vyživovaciu povinnosť k jednému dieťaťu. V čase žiadosti o úver bol žalovaný I/ zamestnaný, pričom podľa odpovedí na otázky zo Sociálnej poisťovne, bola výška jeho príjmu aspoň vo výške 605,-- Eur, preto žalobca akceptoval príjem žalobcu vo výške 550,-- Eur. Žalovaný II/ bol zamestnaný, pričom výška jeho príjmu podľa tvrdení bola 746,-- Eur, tento príjem žalovaného II/ bol overený formou výpisov z účtu a žalobca akceptoval takto uvedený príjem. Z overenia registra SRBI vyplýva, že žalovaný I/ mal v čase žiadosti o úver tri existujúce splátkové úvery, ktoré uhrádzal mesačne po 196,-- Eur + 56,-- Eur + 158,-- Eur, čo spolu činí 410,-- Eur. Ďalej mal jeden existujúci kontokorentný úver s úverovým rámcom 500,-- Eur. V zmysle § 2 ods.9 opatrenia NBS č. 10/2017 sa v danom prípade pri výpočte ukazovateľa schopnosti splácať úver použije minimálna mesačná splátka, najmenej 3 % celého úverového rámca, t. j., v tomto prípade žalobca počítal s mesačnou splátkou 15,-- Eur. Žalovaný II/ mal v čase žiadosti o úver štyri existujúce splátkové úvery a to tri, ktoré uhrádzal mesačnými splátkami 20,-- Eur + 16,-- Eur + 215,-- Eur, čo spolu činí 251,-- Eur. Posledný splátkový úver mala žalovaná spoločnosť so žalovaným I/ vo výške 196,-- Eur, ktorú splátku žalobca zohľadnil pri žalovanom I/. Žalovaný II/ mal ďalšie dva nespátkové úvery – kontokorentný úver a úver z kreditnej karty, spolu úverový rámec činil 1.740,-- Eur (1.140,-- Eur + 600,-- Eur). Žalobca počítal s minimálnou mesačnou splátkou 34,20 Eur + 18,-- Eur. Žalobca postupoval podľa stanoveného vzorca výpočtu limitu ukazovateľa schopnosti, kde do sumy výdavkov na peňažné plnenie dosadil sumu 624,44 Eur, ktorá pozostávala zo spoločnej splátky žalovaných 196,-- Eur a splátky 428,44

Eur k úveru, ktorý poskytoval žalobca žalovaným, pretože poskytnutým úverom došlo k refinancovaniu všetkých predchádzajúcich úverov žalovaných ako splátkových, aj nesplátkových, okrem ich spoločného úveru s mesačnou splátkou 196,-- Eur. V čase žiadosti o úver, výška životného minima na jednu plnoletú osobu činila 205,07 Eur, pre nezaopatrené dieťa 93,61 Eur a tak súčet životných miním pre dve dospelé osoby a jedno nezaopatrené dieťa činí 505,01 Eur (2x 205,07 Eur + 93,61 Eur). Ako príjem žalobca akceptoval spoločný príjem žalovaných 1.296,-- Eur (550,-- + 746,-- Eur). Celkovú výšku nákladov žalobca vyčíslil na 663,21 Eur, ktorú vypočítal podľa § 2 ods.5 opatrenia NBS č. 10/2017 a to tak, že od celkovej výšky čistého príjmu žalovaných 1.296,-- Eur odpočítal súčet životných miním 505,01 Eur, to celé vynásobené 0,2, a k tomu pripočítal súčet životných miním 505,01 Eur. Po dosadení do vzorca na výpočet limitu, žalobca dospel k hodnote 0,98, čo je hodnota nižšia ako jedna celá, čím boli splnené povinnosti § 7 ods.1 ZSU. K výsledku dospel tak, že sumu výdavkov na peňažné plnenie 624,44 delil rozdielom medzi príjmom žalovaných 1.296,-- Eur a celkovou výškou nákladov 663,21 Eur. Žalobca tak dostatočne preskúmal bonitu žalovaných a konal s odbornou starostlivosťou. K ďalším námietkam žalovaných žalobca poukázal na to, že v čase vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru 25. 02. 2022, ani do súčasnosti, žiaden účinný právny predpis nestanovuje ako podmienku pre žalobcu, informovať žalovaných o presnej špecifikácii splátky, pre neuhradenie ktorej plánuje pristúpiť k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru (rozhodnutie KS BB sp. zn. 11CoCsp/7/2023 zo dňa 30. 03. 2023). Preto sa žalobca nestotožňuje s tvrdením žalovaných o neúčinnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Odpor žalovaných tak žalobca považuje za nedôvodný. Ďalej žalobca uviedol, že po podaní žaloby, žalovaní plnili dňa 14. 12. 2023 sumu 73,64 Eur a dňa 12. 01. 2024 sumu 24,93 Eur, preto žalobca berie žalobu v časti 98,57 Eur späť a žiadal priznať zmenený nárok v časti istiny na 23.956,9 Eur a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 24.055,47 Eur od 15. 11. 2023 do 14. 12. 2023, zo sumy 23.981,83 Eur od 15. 12. 2023 do 12. 01. 2024, zo sumy 23.956,90 Eur od 13. 01. 2024 do zaplatenia. V ostatnom jeho nárok zostáva nezmenený.

4. Na základe podaného odporu bol vydaný platobný rozkaz zrušený a vec bola postúpená dňa 07. 02. 2024 tunajšiemu súdu ako súdu miestne príslušnému na ďalšie konanie. Žalobca bol súdom vyzvaný na doplnenie pravdivých a rozhodujúcich skutočností (§ 150 ods.2 C. s. p.), za účelom preskúmania jeho nároku z hľadiska dodržiavania práv spotrebiteľa a to na špecifikáciu splátok, s ktorými boli žalovaní v omeškaní, špecifikáciu splátky, pre ktorú malo dôjsť k zosplatneniu úveru, za účelom posúdenia zákonnosti mimoriadneho zosplatnenia úveru a vyhodnotenia námietky premlčania vznesenú žalovanými, bol vyzvaný na špecifikáciu poplatkov uplatňovaných v žalobe a ich splatnosti, zároveň bol vyzvaný aj na preukázanie skutkových tvrdení dôkazmi. Na výzvu súdu žalobca písomným podaním doručené súdu 05. 03. 2024 uviedol, že podľa listiny „Aktuálny stav úveru“, je zrejme, že dlžník vykonával úhrady riadne a včas do 3/2020 vrátane, následne požiadal o odklad splátok žiadosťou zo dňa 15. 04. 2020. Banka vyhovelá dlžníkovi a oznámila povolenie odkladu splátok listom zo dňa 28. 04. 2020. Dlžník tak nebol v omeškaní so splátkami od 4 do 12/2020. Následne dlžník opätovne požiadal o odklad splátok dňa 02. 02. 2021, pričom je zrejme, že dlžníkovi bol odklad splátok povolený na obdobie do 7/2021, tak ako vyplýva z listiny „Aktuálny stav úveru.“ Dlžník tak nemal povinnosť vykonávať úhrady, s výnimkou úhrady poisťného po 36,-- Eur, tieto úhrady dlžník vykonal. Splátku splatnú dňa 20. 08. 2021 dlžník riadne a včas neuhradil. Pre túto neuhradenú splátku veriteľ pristúpil k zosplatneniu úveru. V otázke premlčania žalobca uviedol, že premlčacia lehota je tri roky, keďže si žalobca uplatňuje nárok pre splátku z augusta 2021 a žaloba bola podaná na súd 11/2023, jeho nárok zrejme nie je premlčaný. Bankový poplatok vo výške 9,-- Eur, ktorý si žalobca uplatňuje, bol účtovaný v zmysle zmluvy a sadzovníka poplatkov za výzvu na splatenie úveru, splatný 25. 02. 2022. Výška poplatku bola stanovená po zohľadnení všetkých nákladov (vrátane nákladov na úpravu BIS a LCS, priame náklady – hlavičkový papier, obálka, poštovné, pracovný čas, servis, šablón a podobne). Ďalej žalobca súdu oznámil, že žalovaní vykonali úhradu dňa 14. 02. 2024 vo výške 71,83 Eur, ktorú úhradu započítal žalobca na istinu, preto berie žalobu v rozsahu 71,83 Eur späť a požaduje zaviazat' žalovaných na úhradu istiny 23.885,07 Eur a upravuje úrok z omeškania v časti zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 23.956,90 Eur od 13. 01. do 14. 02. 2024, zo sumy 23.885,07 Eur od 15. 02. 2024 do zaplatenia, v ostatnom zostáva uplatnený nárok nezmenený. Toto doplňujúce vyjadrenie bolo doručené žalovaným prostredníctvom právneho zástupcu dňa 06. 03. 2024.

5. Žalovaní dňa 05. 03. 2024 podali vo veci písomné vyjadrenie k vyjadreniu žalobcu a uviedli, že žalobcom prezentovaný postup z formálneho hľadiska sa navonok javí ako správny, avšak reálne zisťovanie a vyhodnocovanie relevantných veličín nezodpovedá obsahu povinnosti odbornej starostlivosti veriteľa. Pokiaľ žalobca uvádza, že výšku príjmu žalovaného I/ si overoval v Sociálnej

poisťovni a výšku príjmu žalovaného II/ prostredníctvom výpisov z účtu, nelogicky uvádza, že výška príjmu žalovaného bola z výpisu Sociálnej poisťovne a následne uvádza podľa jeho tvrdenia 746,-- Eur. Z uvedeného je zrejmé, že výšku príjmu žalovaného II/ žalobca neoveroval ani cez Sociálnu poisťovňu, ani z výpisov z účtu, nakoľko k tomu žiadne doklady nepredložil, vychádzal len z údajného tvrdenia, ktorého pôvod nemožno overiť. Mohol tým mieniť aj tvrdenie finančného sprostredkovateľa alebo pracovníka žalobcu, príjem žalovaného II/ vo výške 746,-- Eur nezodpovedá obsahu žiadneho listinného dôkazu. K overeniu príjmu žalovaného I/ žalobca predložil potvrdenie Sociálnej poisťovne o overení vymeriavacieho základu, ktoré ale neobsahuje overenia mzdy. Podľa opatrenia NBS je veriteľ povinný zisťovať čistý príjem (po zrážke daní a odvodov), t. j. disponibilný priemerný mesačný príjem, ktorý má žiadateľ o úver reálne k dispozícii. Pokiaľ žalobca tvrdil, že do úvahy u žalovaného I/ bral výšku príjmu 605,-- Eur, tento údaj nezodpovedá výške skutočného čistého príjmu žalovaného I/. Z potvrdení, ktoré pripájajú žalovaní vyplýva, že žalovaný I/ v období 8 až 10/2018 mal čistý priemerný príjem 517,50 Eur a čistý priemerný príjem žalovaného II/ bol 669,80 Eur, pričom výsledok ovplyvnila mimoriadna mzda v období 10/2018 v sume 984,65 Eur. Inak sa obvyklý priemerný čistý príjem pohyboval na úrovni 550,-- Eur. Pri dosadení do vzorca uvádzaný žalobcom čistých príjmov žalobcov vo výške 1.187,30 Eur, podľa ich výplatných pásov, tak výsledok činí 1,14. V zmysle opatrenia NBS je limit ukazovateľa schopnosti splácať úver maximálne 1. Z uvedeného vyplýva, že úverový veriteľ zanedbal odbornú starostlivosť hrubým spôsobom, čo má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru a súčasne nemožnosť jednorazového zosplatnenia úveru. Žalovaní uviedli, že údaje o ich príjmoch boli do systému nahodené vo výške tak, aby bol úver schválený, avšak tieto údaje nezodpovedali skutočnosti, pričom žalobca pri dodržaní odbornej starostlivosti uvedené mohol zistiť. Úverový veriteľ je povinný uskutočniť reálne porovnanie disponibilných príjmov a skutočných výdavkov overiteľných matematickým prepočtom, ktoré umožňuje overenie vstupných veličín a súčasne výpočtových postupov. Žalobca vo svojom vyjadrení síce niečo tvrdí, ale nepreukázal to overiteľným spôsobom. Vzhľadom na uvedené následky v zmysle § 11 ods.2 ZSU je nutné všetky doposiaľ vykonané úhrady žalovaných započítať výlučne na istinu. V čase podania žaloby na súd 24. 11. 2023 bolo splatných 60 splátok, pričom žalobcov nárok činí iba istina tvorená súčtom položiek stĺpca istiny splátkového kalendára, po odpočítaní doposiaľ vykonaných úhrad žalovaných. Žalovaní tak žiadali, aby žalobca predložil výpis z úverového účtu, z ktorého bude zrejmé, akú celkovú sumu žalovaní doposiaľ zaplatili. Splátky na istine splatné po 24. 11. 2023 žalovaní považujú za predčasne podanú túto časť žaloby a preto nedôvodnú. Na podporu svojej argumentácie poukázali na: rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-679/2018 z 05. 03. 2020, rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 6Co/171/2016 z 27. 10. 2016, rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 2CoCsp/8/2020 zo dňa 25. 11. 2020, rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 11CoCsp/2/2021 zo dňa 25. 02. 2021 a ďalšie). Žalovaní preto navrhli zamietnuť žalobu v rozsahu, v akom to vyplynie z vykonaného dokazovania a v prípade, že by boli zaviazaní na akúkoľvek dlžnú sumu, požiadali o umožnenie splácať dlh v mesačných splátkach po 80,-- Eur. Poukázali na to, že ekonomické záujmy žalobcu nebudú vážne dotknuté a jednorazové zaplatenie vyššej sumy by malo pre žalovaných likvidačné ekonomické dôsledky.

6. K vyjadreniu žalovaných podal žalobca písomné vyjadrenie dňa 15. 03. 2024, v ktorom uviedol, že postupoval správne, keď po prijatí dát z dopytu od Sociálnej poisťovne akceptoval priemerný čistý príjem 550,-- Eur. Uvedené napokon vyplýva aj z podkladov, ktoré predložili žalovaní v tomto konaní, keď výpočtom priemernej čistej mzdy za obdobie 8 až 10/2018 je správny výpočet 556,99 Eur a nie 517,50 Eur ako to vyčíslil právny zástupca žalobcu (pozn. súdu správne právny zástupca žalovaných). Žalobca dopytom do Sociálnej poisťovne môže získať len informáciu, ktorá vychádza z odvodovej povinnosti zamestnanca a zamestnávateľa a nie informáciu o výške mzdy vyplácanej priamo zamestnancovi. Ďalej žalobca poukázal na to, že do položky nákladov boli započítané aj dobrovoľné výdavky žalovaných na poistné vo výške 36,-- Eur, pričom zo zmluvy vyplýva, že poistenie bolo dobrovoľné. Žalobca poukázal na to, že nemožno akceptovať výpočet žalovaných, ktorý účelovo počítali s nižším čistým príjmom. Čistá mzda žalovaného I/ bola 556,99 Eur, čistá mzda žalovanej II/ 597,74 Eur (pozn. súdu – na pojednávaní dňa 17. 04. 2024 právny zástupca žalobcu uviedol, že pri písomnom vyhotovení došlo len k zrejmej chybe v písaní, kde pri vyčíslení bola použitá správna suma 669,76 Eur). Pri úprave nákladov na peňažné záväzky vo výške 198,-- Eur mesačne na zostávajúci nerefincovaný úver a 492,44 Eur mesačnej anuitnej splátky poskytovaného úveru na refinancovanie zvyšných úverov, tak výsledok ukazovateľa schopnosti splácať úver činí 0,94. Žalobca poukázal aj na účel poskytovaného úveru, ktorým došlo k splateniu takmer všetkých existujúcich záväzkov žalovaných, ktoré žalobca overil dopytom do príslušného registra. Je nepopierateľné, že týmto spôsobom došlo k zníženiu pravidelných mesačných splátok z pôvodných 495,-- Eur mesačne na sumu 392,44 Eur mesačne, ako aj k splateniu dovtedy existujúcich úverov. Žalobca poukázal aj na samotné správanie žalovaných ako spotrebiteľov

pred a počas poskytovania úveru, ktorí majú povinnosť oznámiť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné pre posúdenie ich platobnej schopnosti, a ak sám spotrebiteľ nevynakladá žiadnu snahu a vykazuje ľahostajný prístup a nedbanlivosť, nemožno naň prizerať ako na oprávneného adresáta ochrany. V čase podpísania žiadosti o úver žalovaným neprekážala nimi namietaná výška čistého príjmu, potom ich obrana v tomto konaní sa javí ako účelová a ich správanie nenasvedčuje poctivému konaniu. Ak by aj súd dospel k záveru, že žalobca neskúmal platobnú schopnosť žalovanej alebo hrubo porušil povinnosti podľa § 7 ods.1 ZSU, mal by vziať do úvahy, že k uvedenému sa pričínili aj žalovaní porušením svojej povinnosti poskytnúť pravdivé, presné a úplné údaje. Žalobca poukázal na zásadu, podľa ktorej nik nemôže mať prospech z vlastného protiprávneho konania.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalovanej II/, listinnými dokladmi a zistil nasledujúci stav vecí.

8. Na pojednávaní dňa 17. 04. 2024 právny zástupca žalobcu uviedol, že žalovaní vykonali úhrady dňa 14. 03. 2024 vo výške 94,79 Eur a dňa 12. 04. 2024 vo výške 106,17 Eur, preto žalobca v časti týchto úhrad vzal žalobu späť a žiadal priznať istinu 23.684,11 Eur a upravil zákonný úrok z omeškania v časti, kedy žiadal 5 % ročne zo sumy 23.885,07 Eur od 15. 02. do 14. 03. 2024, zo sumy 23.791,23 Eur od 15. 03. 2024 do 12. 04. 2024, zo sumy 23.684,11 Eur od 13. 04. 2024 do zaplataenia. V ostatnom žalobca zotrval na uplatnených nárokoch (zároveň predložil písomnú úpravu žaloby čl. 171).

9. Žalovaná II/ na pojednávaní uviedla k okolnosti poskytnutia úveru, že sa so synom rozprávali o tom, že by si zobrali pôžičku, nakoľko chceli riešiť aj auto. Žalovaná bola zamestnaná na pošte a preto sa rozhodli zobrať úver od žalobcu, keďže ako zamestnankyni jej bol poskytnutý nižší úrok. Prišli na pobočku do Zvolena, kde bola s nimi spisovaná žiadosť, ako hlavný dlžník bola uvádzaná žalovaná II/ a žalovaný I/ bol spoludlžník. Povedali, o akú výšku pôžičky majú záujem, predložili občianske preukazy, podľa ktorých pani vypísala údaje. Uvádzali, že chcú splatiť iné úvery a chcú aj časť v hotovosti. Na dotaz zamestnankyne žalovaná povedala, kde je zamestnaná a pani si overila jej príjem u zamestnávateľa, žiadne doklady k tomu ona nedokladala, len uviedla svoj posledný čistý príjem. Syn predkladal výplatné pásky za posledné tri mesiace, z čoho sa určila výška príjmu. Pokiaľ sa pani pýtala na iné záväzky, uvádzali iné úvery, ktoré majú, na iné výdavky sa pani nepýtala. Je pravdou, že pred podpisom mali možnosť si žiadosť prezrieť, túto si prezreli a žiadosť podpísali. Spísanie žiadosti trvalo zhruba pol hodinu a bolo im povedané, že ak bude žiadosť odsúhlasená, majú prísť podpísať zmluvu. Žiadosť spisovala pani na pobočke v počítači, ktorá to vytlačila a oni to následne pozreli a podpísali. Na druhý deň obdržali SMS-ku, že je úver schválený, tak prišli na pobočku zmluvu podpísať. Žiadne ďalšie doklady okrem OP a výplatných pásov syna nepredkládali. Žalovaná uviedla, že je stále zamestnaná na Pošte a jej priemerný mesačný príjem je 550,-- Eur mesačne, okrem toho iný príjem nemá. Aktuálne vlastní staršie auto zn. Toyota Yaris, ktoré zakúpila pred rokom za 1.000,-- Eur, na čo jej poskytla financie jej matka. Býva v nájomnom 3-izbovom byte spolu s plnoletou dcérou a plnoletým synom, deti sú už samostatné. Žalovaná uhrádza za bývanie 245,-- Eur mesačne nájom a 50,-- Eur mesačne energie. Uhrádza si životnú poisťku 28,-- Eur mesačne, poisťku dcére 30,38 Eur mesačne, ktorú uzavrela ešte v čase, keď bola dcéra maloletá, naďalej jej ju uhrádza. Platí pravidelné mesačné výdavky na Magio TV 36,-- Eur, mobilný telefón 28,-- Eur, bežné výdavky na stravu, oblečenie a ďalšie bežné potreby 300,-- Eur mesačne. Dcéra aj syn sú zamestnaní. Syn prispieva do domácnosti 300,-- Eur mesačne, dcéra 200,-- Eur mesačne, na bývanie aj poisťku a ďalšie výdavky. Stravujú sa všetci spoločne, iné výdavky im občas zakúpi žalovaná, prípadne si niečo kúpia sami. Žalovaná spláca pôžičku cez spoločnosť Zinc po 154,-- Eur mesačne, ktorý úver má dva roky vo výške 4.500,-- Eur, t. času jej zostávajú ešte 3 roky splátky. Má úver v Poštovej banke, ktorý spláca po 250,-- Eur mesačne, bližšie sa k nemu vyjadriť nevedela. Syn – žalovaný I/ je zamestnaný v spoločnosti Witzenmann Banská Bystrica ako robotník a dosahuje čistý príjem 1.000,-- Eur mesačne, je sám, nemajetný, vyživovacie povinnosti nemá. Vie, že spláca ďalší úver v Slovenskej sporiteľni po 66,-- Eur, spoločnosti Nuxo po 108,-- Eur mesačne, k iným jeho výdavkom sa vyjadriť nevedela. So synom sa dohodli, že tento úver, ktorý je predmetom konania, by boli schopní splácať spolu po 80,-- Eur mesačne, prípadne aj viac, podľa toho v akej finančnej situácii sú.

10. Žalobca (s pôvodným obchodným menom Poštová banka, a. s.) ako veriteľ a žalovaní I/ a II/ ako dlžníci zaviazaní spoločne a nerozdielne uzavreli Zmluvu o spotrebiteľskom úvere – lepšia splátka dňa 26. 11. 2018, na základe ktorej bol dlžníkom poskytnutý úver vo výške 30.000,-- Eur. Jednalo sa o účelový úver určený na refinancovanie. Bola dojednaná výška úrokovej sadzby 5,9 % ročne, odplata 7,34 % ročne, RPMN 8,70 %, priemerná RPMN 8,69 %, celková čiastka, ktorú mal klient zaplatiť bola

41.129,57 Eur (s poistením). Bolo dojednané poistenie schopnosti splácať úver Základný súbor poistenia so splátkou 36,-- Eur mesačne. Počet splátok bol dojednaný na 96 mesiacov vo výške po 392,44 Eur mesačne, spolu s poplatkom za poistenie 428,44 Eur mesačne, so splácaním úveru vždy k 20-temu dňu v mesiaci od 20. 12. 2018. V bode 2.3. zmluvy boli identifikované záväzky dlžníkov, ktoré mali byť uhradené poskytnutým úverom (v celkovej výške 26.914,59 Eur), zvyšná časť úveru mala byť čerpaná na účet uvedený v zmluve (účet žalovanej II/). V bode 4.9. bola dojednaná možnosť predčasného zosplatnenia úveru pre prípade neplatenia splátok a možnosť úročiť zosplatnený dlh až do zaplatenia.

11. Podľa listiny – aktuálny stav úveru ku dňu 30. 09. 2023, bolo potvrdené, že výška úveru bola vyčerpaná do sumy 30.000,-- Eur, na istine boli evidované úhrady celkom 4.101,52 Eur, zostatok istiny 25.898,48 Eur. V časti Plán splátok boli evidované predpísané a zaplatené splátky po 392,44 Eur od 20. 12. 2018 do 20. 03. 2020, v období od 20. 04. 2020 do 20. 07. 2021 neboli predpísané žiadne splátka. V období od 20. 08. 2021 do 20. 02. 2022 boli prepísané splátky po 427,13 Eur, ako zaplatené splátky od 20. 08. 2021 do 20. 12. 2021, dňa 20. 01. 2022 evidovaná zaplatená splátka 210,32 Eur, následne neboli evidované ako uhradené žiadne splátky. Dňa 25. 02. 2022 zosplatnenie úveru 25.903,11 Eur. Na poistnom boli evidované predpísané splátky po 36 Eur od 20. 12. 2018 do 20. 10. 2021 V časti Zaplatené splátky sú evidované pravidelné úhrady do 20.03.2020, následne sú evidované od 10. 08. 2020 do 14. 09. 2023splátky v rôznych sumách, ktoré ale neboli započítavané na istinu, iba na poplatky a úroky.

12. Upozornením zo dňa 22. 11. 2021 (čl. 11, 20) boli žalovaní upozornení bankou na omeškanie so splátkami viac ako 3 mesiace, pričom dlh činil 1.441,61 Eur a pozostával z omeškanej splátky 1.432,61 Eur, poplatkov 9,-- Eur. Žalovaní boli vyzvaní na úhradu dlhu do 15-tich kalendárnych dní od doručenia výzvy, v opačnom prípade boli upozornení na možnosť banky vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru. K podaniu upomienky žalobca doložil kópiu doručky k doporučenej zásielke s doručením žalovanému I/ a žalovanej II/ do vlastných rúk dňa 26. 11. 2021. Upozornením zo dňa 29. 01. 2022 (čl. 10, 21) boli žalovaní upozornení bankou na omeškanie so splátkami viac ako 3 mesiace, pričom dlh činil 2.049,47 Eur a pozostával z omeškanej splátky 2.040,47 Eur, poplatkov 9,-- Eur. Žalovaní boli vyzvaní na úhradu dlhu do 15-tich kalendárnych dní od doručenia výzvy, v opačnom prípade boli upozornení na možnosť banky vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru. K podaniu upomienky žalobca doložil kópiu doručky k doporučenej zásielke s doručením žalovanému I/ a žalovanej II/ do vlastných rúk dňa 02. 02. 2022.

13. Listom zo dňa 25. 02. 2022 (čl. 10, 19) boli žalovaní bankou vyzvaní na úhradu dlžnej sumy z dôvodu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru k 25. 02. 2022. Dlžná suma činila 28.271,40 Eur a pozostávala z istiny 25.898,48 Eur, úroku 2.363,92 Eur, poplatkov za upomienky 9,-- Eur. Boli vyzvaní na úhradu dlhu do 10-tich kalendárnych dní od doručenia výzvy. K tomu žalobca doložil kópiu doručky k doporučenej zásielke s doručením žalovanému I/ a žalovanej II/ do vlastných rúk dňa 02. 03. 2022.

14. Listom zo dňa 09. 11. 2023 žalobca zaslal žalovaným I/ a II/ predžalobnú upomienku na zaplatenie dlhu pred podaním žaloby.

15. Žalobca k postupu overenia bonity doložil nasledovné doklady:

- čl. 58: dopyt na Sociálnu poisťovňu k žalovanému I/, spolu s odpoveďami na verifikačné otázky, č. 2, či je zamestnaný u zamestnávateľa s IČOm: 36 620 114 – odpoveď A, bod 4, či je zamestnaný aspoň 99 dní – odpoveď A, bod 5, 8, 9, 10, či má za posledný, predposledný, predpredposledný mesiac vymeriavací základ od všetkých zamestnávateľov aspoň 605 - odpoveď A, č. 16, či má u zamestnávateľa s označeným IČOm priemerný vymeriavací základ za posledné tri mesiace aspoň 605 – odpoveď A,
- čl. 59 až 62: dopyt v registri SRBI na žalovaného I/, kde boli evidované tri splátkové úvery a jeden nesplátkový úver,
- čl. 63 až 68: dopyt v registri SRBI na žalovanú II/, kde boli evidované tri splátkové úvery, jeden nesplátkový a jeden úver na kartu,
- čl. 183: výpis z účtu žalovanej II/ za obdobie od 01. 08. do 26. 11. 2018, vytlačený dňa 01. 02. 2024, z ktorého vyplýva príjem na účet dňa 13. 09. 2018 vo výške 575,19 Eur, dňa 11. 10. 2018 vo výške 593,22 Eur, 13. 11. 2018 vo výške 1.071,02 Eur, ďalej sú to príjmy od sociálnej poisťovne s názvom „Dôchodok za obdobie 8, 9, 10/2018“ po 97,80 Eur,
- čl. 69: žiadosť o spotrebiteľský úver (prvá strana), kde sú uvedené údaje k žalovanej II/ a to: rodinný stav – rozvedená, počet vyživovaných detí – 1, druh bývania – prenajatý, stav zamestnania – zamestnanec, názov zamestnávateľa – Slovenská pošta, a. s., zamestnaný od: 01. 12. 2017, čistý mesačný príjem: 746,-- Eur, iné príjmy a dôchodok: 0,-- Eur, mesačné splátky iných úverov a pôžičiek: 0,--

Eur, zrážky, výživné a iné výdavky: 0,-- Eur. K žalovanému I/ sú uvedené údaje rodinný stav – slobodný, počet vyživovaných detí - 0, druh bývania – s rodičmi, stav zamestnania – zamestnanec SR, názov zamestnávateľa – Statech Slovakia, s. r. o., čistý mesačný príjem: 550,-- Eur, iné príjmy a dôchodok: 0,-- Eur, mesačné splátky iných úverov a pôžičiek: 0,-- Eur, zrážky, výživné a iné výdavky: 0,-- Eur.

16. Žalobca k priebehu úverového vzťahu doložil nasledovné doklady:

- čl. 102: žiadosť žalovanej II/ zo dňa 15. 04. 2020 o odklad splátok na 9 mesiacov,
- čl. 104: oznámenie banky z 28. 04. 2020 o vyhovení žiadosti o odklad splátok na 8 mesiacov do 20. 01. 2021, pričom odklad splátok sa považuje za zmenu spotrebiteľskej zmluvy bez potreby uzatvoriť dodatok k nej. Počas odkladu splátok sa odkladá povinnosť dlžníka hradiť istinu a úrok z úveru, ak je k zmluve uzavretá doplnková služba – poistenie schopnosti splácať úver, povinnosť platiť mesačné náklady spojené s poistením trvá aj počas odkladu. Počas obdobia odkladu je úver naďalej úročený a po uplynutí odkladu je dlžník povinný uhradiť úroky za toto obdobie. Nezaplatené úroky za obdobie odkladu sa rozpočítajú do mesačných splátok po skončení odkladu, po skončení odkladu je dlžník povinný pokračovať v splácaní úveru: výška mesačnej splátky - po 450,39 Eur, dátum prvej splátky po odklade – 20. 01. 2021, dátum poslednej splátky úveru – 20. 08. 2027.
- čl. 103: žiadosť žalovanej II/ zo dňa 02. 02. 2021, obsahom ktorej je oznámenie žalovanej II/, že nie je schopná mesačne platiť za úvery, ktoré má v banke a to označený úver č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX. Uviedla, že zostala ako samoživiteľka a vdova na dve deti, z ktorých jedno je školopovinné a druhé pre corona krízu nemá zamestnanie. Požiadala o riešenie jej situácie.

17. Žalovaní predložili nasledovné doklady:

- čl. 117: výplatné pásky žalovaného I/ a to: 8/2018, kde je uvedená čistá mzda - 536,87 Eur, zrážka na DDS: 15,-- Eur, výplata v hotovosti: 521,87 Eur, obdobie 9/2018: čistá mzda: 597,33 Eur, zrážky stravné: 43,50 Eur, DDS: 15,-- Eur, k výplate v hotovosti: 538,83 Eur, obdobie 10/2018: čistá mzda: 536,79 Eur, zrážky: stravné: 30,-- Eur, DDS: 15,-- Eur, k výplate v hotovosti: 491,70 Eur.
- čl. 118: potvrdenie Slovenskej pošty, a. s. o výške príjmu zamestnanca – žalovaná II/ za obdobie 8 až 12/2018, podľa ktorého je netto mzda za 8/2018: 522,60 Eur, 9/2018: 502,02 Eur, 10/2018: 984,65 Eur. Za uvedené obdobie sú uvedené ďalšie položky a to: ostatné nezdanené: 57,60 + 96 + 96, DDS: 3x 15,-- Eur, v časti iné zrážky je predložená kópia pre súd nečitateľná, nakoľko chýba časť týchto položiek. Je uvedená čistá priemerná mesačná mzda za obdobie 8 až 12/2018: 597,14 Eur, čistý priemerný mesačný príjem: 676,46 Eur.
- čl. 119 až 131: písomné vyčíslenie a doklady k aktuálnym výdavkom žalovaných I/ a II/.
- čl. 207 až 212: doklady k aktuálnym výdavkom žalovaných I/ a II/.

18. Vzhľadom na spornosť postupu žalobcu pri overovaní bonity žalovaných ako klientov pri poskytnutí spotrebiteľského úveru v súlade s opatrením NBS č. 10/2017, súd vyžiadal stanovisko NBS k postupu žalobcu. Podľa stanoviska NBS zo dňa 28. 05. 2024 (čl. 222) bolo konštatované, že po preštudovaní spisovej dokumentácie zaslanej spolu so žiadosťou, bolo poukázané na § 7 ods.27 ZSU a § 5 ods.2 opatrenia NBS č. 10/2017. Z predloženej dokumentácie je zrejmé, že banka overoval príjem žalovaného I/ prostredníctvom SRBI v Sociálnej poisťovni a príjem žalovaného II/ prostredníctvom výpisov z účtu. Z uvedeného ustanovenia ZSU vyplýva, že príjmy spotrebiteľov, ktoré plynú zo závislej činnosti majú byť povinne overené z externého zdroja informácií, ktorým je Sociálna poisťovňa. Z dôvodovej správy k novele ZSU č. 279/2017 Z. z. vyplýva, že sa veriteľovi ukladá nová povinnosť, kedy pri výpočte a preverovaní ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, veriteľ overuje informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa prostredníctvom externých zdrojov – Sociálnej poisťovne. Z predložených dokumentov nevyplýva, z akého dôvodu nebol príjem žalovanej II/ overený v Sociálnej poisťovni. Bolo uvedené, že prostredníctvom Sociálnej poisťovne sa overuje vymeriavací základ pre výpočet odvodov do sociálnej poisťovne, z ktorého je možné odvodiť čistý príjem spotrebiteľa. Overovanie príjmu z iných zdrojov podľa § 5 ods.2 opatrenia NBS č. 10/2017, napr. prostredníctvom výpisov z účtu alebo výplatných pásov sa realizuje v prípadoch, kedy objektívne nie je možné overiť príjem spotrebiteľa v sociálnej poisťovni (napr. zamestnanci silových zložiek, zamestnanci s príjmom zo zahraničia). Banka je povinná postupovať podľa ZSU a opatrenia NBS č. 10/2017, môže si stanoviť prísnejšie kritériá pri posudzovaní bonity. Z predložených dokumentov v tomto prípade nie je zrejmé, aký bol skutočný postup banky pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať úver, preto nie je možné vykonať kontrolný prepočet ukazovateľa schopnosti splácať. Písomné stanovisko NBS bolo doručené obom stranám sporu a súd im dal možnosť na písomné vyjadrenie k nemu. Právny zástupca žalovaného poukázal na to, že z odpovede NBS vyplýva, že žalobca neoveril príjem žalovaného II/ v Sociálnej

poisťovni, hoci mu táto povinnosť vyplýva zo Zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalovaní trvajú na svojich argumentoch, že žalobca neskúmal pred uzavretím Zmluvy o spotrebiteľskom úvere ich bonitu, t. j. nezabezpečil a nepreukázal, že mal vierohodné a zákonom požadované doklady, z ktorých by vyplývali disponibilné príjmy a skutočné výdavky žalovaných a žalobca nevykonal analýzu zistených príjmov a výdavkov žalovaných, z ktorých by vyplýval jednoznačný záver o stanovení limitu ukazovateľa schopnosti splácať úver žalovanými. Žalobca nepreukázal, že pre uzavretím predmetnej spotrebiteľskej zmluvy disponoval dokladmi a konkrétnou analýzou zodpovedajúcou dodržaniu odbornej starostlivosti. Uvedené má za následok nemožnosť predčasného zosplatnenia úveru a stratu nároku na odplatu za poskytnutý úver. Vyjadrenie žalovaných bolo doručené právnomu zástupcovi žalobcu dňa 14. 06. 2024. Žalobca sa k výzve súdu, ani k vyjadreniu žalovaných nevyjadril.

19. Žalobca elektronickým podaním doručené súdu dňa 13. 06. 2024 uviedol, že prijal od žalovaných platby dňa 14. 05. 2024 vo výške 123,57 Eur, dňa 15. 05. 2024 vo výške 3,90 Eur, ktoré platby započítal na istinu v celkovej výške 127,47 Eur, preto vzal svoj návrh v časti o 460,-- Eur z uplatnenej istiny späť a žiadal, aby súd konanie v tejto časti zastavil. Žiadal, aby mu bola priznaná istina 23.556,46 Eur a upravil nárok na úrok z omeškania v časti 5 % ročne zo sumy 23.560,54 Eur od 15. 05. 2024 do 15. 05. 2024, zo sumy 23.556,46 Eur od 16. 05. 2024 do zaplatenia. V ostatnom zotrval na podanej žalobe. Podanie žalobcu bolo doručené právnomu zástupcovi žalovaných dňa 17. 06. 2024.

20. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Podľa ods. 2, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Podľa ods. 3 dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Podľa ods. 4, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Nemali by byť teda žiadne pochybnosti, že spor vznikol zo zmluvy uzavretej medzi obchodníkom pri výkone jeho obchodnej činnosti (poskytovanie úverov) a žalovanou ako spotrebiteľom jeho úverovej služby, t. j. že ide o spotrebiteľskú zmluvu a že sporný vzťah sa má posúdiť vo svetle cieľov smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách („smernica“). Hoci zmluva o úvere je upravená ako „absolútny obchod“ podľa ustanovení Obchodného zákonníka, pri spotrebiteľskom vzťahu sa prednostne použijú predpisy občianskeho práva v súlade so zásadou ochrany spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany. Súd preto pri právnom posúdení predmetného úverového vzťahu vychádzal z ustanovení Obchodného zákonníka (ďalej len OBZ) upravujúci všeobecne zmluvu o úvere, ale aj z predpisov občianskeho práva, najmä s prihliadnutím na zachovanie práv spotrebiteľa.

22.1 Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

22.2. Podľa § 1 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v znení úč. do 31. 12. 2018, (ďalej len ZSÚ) tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa. Podľa ods. 2 spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, 1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované

spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

22.3. Podľa § 7 ods. 1 ZSÚ, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa ods.2, spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

Podľa ods. 16, veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery, písm. b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

Podľa ods. 17, vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5, b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky,17a) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

Podľa ods. 19, veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a limit na podiel výšky celkovej zadlženosti k príjmu.

Podľa ods. 20, na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky:

a) čistý príjem spotrebiteľa,

b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,17a)

c) výška splátky spotrebiteľského úveru a

d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

Podľa ods. 23, veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky môžu poskytnúť spotrebiteľský úver spotrebiteľovi, len ak spotrebiteľ spĺňa limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a limit na podiel výšky celkovej zadlženosti k príjmu.

Podľa ods. 27, veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní na účely podľa odseku 19 použiť dostatočné, primerané a aktuálne informácie o príjmoch, nákladoch na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,17a) peňažných záväzkoch spotrebiteľa, výške celkovej zadlženosti a ďalšie informácie o finančnej a ekonomickej situácii spotrebiteľa. Informácie o príjme podľa prvej vety je potrebné overovať preukázateľným spôsobom prostredníctvom interných zdrojov alebo externých zdrojov, ktoré sú nezávislé od spotrebiteľa. Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní bez súhlasu spotrebiteľa, len na splnenie účelu posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a na účely podľa odseku 19, elektronicky overiť informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa v Sociálnej poisťovni,17ab) a to prostredníctvom prevádzkovateľa registra. Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky overujú len informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa, ktoré vopred získali od spotrebiteľa, u ktorého sa posudzuje schopnosť splácať spotrebiteľský úver. Náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,17a) je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom17td) a na príjem spotrebiteľa.

Podľa ods. 41, opatrením, ktoré vydá Národná banka Slovenska, sa ustanoví

a) metodika na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a ich minimálna výška, výška a spôsob určenia limitov pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, výška a spôsob zohľadnenia

- možného nárastu úrokových sadziieb a čo sa rozumie výrazným prevyšovaním súčtu zostávajúcich výšok refinancovaných úverov alebo navýšených úverov podľa odsekov 24 a 31,
- b) požiadavky na zisťovanie informácií a predkladanie dokladov o príjmoch a nákladoch spotrebiteľa a na overovanie údajov o príjmoch a nákladoch spotrebiteľa,
 - c) limit pre lehotu splatnosti spotrebiteľského úveru a výška tohto limitu,
 - d) podrobnosti o podmienkach na postupné splácanie spotrebiteľského úveru,
 - e) limit na podiel spotrebiteľských úverov poskytnutých prostredníctvom samostatných finančných agentov podľa osobitného predpisu⁹⁾ voči celkovému objemu poskytnutých spotrebiteľských úverov a výška tohto limitu,
 - f) limit na podiel výšky celkovej zadlženosti k príjmu a metodika na výpočet tohto podielu.

22.4. Podľa § 11 ods. 2 ZSÚ, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

22.5. Podľa § 5 ods. 1 Opatrenia Národnej banky Slovenska č. 10/2017, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver- stav k 31.12.2018 (ďalej len „Opatrenie NBS“), na účely overovania údajov o príjmoch spotrebiteľa sa za interné zdroje informácií o príjme spotrebiteľa považujú kreditné obraty, ktoré možno objektívne považovať za príjem spotrebiteľa na platobnom účte, vedenom u veriteľa, ktorý je poskytovateľom platobných služieb. Podľa ods. 2, na účely overovania údajov o príjmoch spotrebiteľa sa za externé zdroje informácií o príjme spotrebiteľa považujú, podľa písm. g) overenie výšky príjmu spotrebiteľa v Sociálnej poisťovni. Podľa ods. 3, čestné vyhlásenie spotrebiteľa o výške príjmu nie je preukázaním príjmu spotrebiteľa.

22.6. Podľa § 2 ods. 1 Opatrenia NBS, ukazovateľ schopnosti splácať sa vypočíta ako podiel výdavkov na peňažné záväzky spotrebiteľa podľa odseku 3 a celkovej výšky čistých príjmov spotrebiteľa podľa odseku 4 zníženej o celkovú výšku nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa odseku 5. Všetky položky výpočtu ukazovateľa schopnosti splácať sa prepočítavajú na obdobie jedného mesiaca.

Podľa ods. 2, limit ukazovateľa schopnosti splácať vypočítaného podľa odseku 1 nemôže prekročiť hodnotu 1.

Podľa ods. 4, celková výška čistých príjmov spotrebiteľa podľa § 7 ods. 20 písm. a) zákona sa vypočíta ako aritmetický priemer čistých skutočných príjmov spotrebiteľa spravidla za obdobie bezprostredne predchádzajúcich troch kalendárnych mesiacov pred posúdením schopnosti splácať.

Podľa ods. 5, výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa § 7 ods. 20 písm. b) zákona sa na účely odseku 1 určuje najmenej vo výške sumy životného minima spotrebiteľa, životného minima na osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť³⁾ a ktorá žije so spotrebiteľom v spoločnej domácnosti a výdavkov na inú osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť vo výške určenej právoplatným rozhodnutím súdu; ak rozhodnutím súdu nie je určené výživné, vo výške najmenej 30 % životného minima na túto osobu. Celkovou výškou nákladov sa rozumie výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa prvej vety zvýšená o 20 % rozdielu medzi celkovou výškou čistého príjmu spotrebiteľa a životným minimom spotrebiteľa, životným minimom osoby, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť a ktorá žije so spotrebiteľom v spoločnej domácnosti a výdavkami na inú osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť vo výške určenej právoplatným rozhodnutím súdu; ak rozhodnutím súdu nie je určené výživné, vo výške najmenej 30 % životného minima na túto osobu.

23. Žalobca si uplatňoval nárok zo spotrebiteľskej zmluvy a to Zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Medzi sporovými stranami nebolo sporné, že žalobca ako veriteľ poskytol žalovaným I/ a II/, zaviazaným spoločne a nerozdielne ako dlžníkom, istinu vo výške 30.000,-- Eur, pričom sa jednalo o viazaný spotrebiteľský úver na refinancovanie časti predchádzajúcich úverov, na ktoré boli žalovaní I/ a II/ zviazaní a zvyšná časť úveru bola poskytnutá na určený účet žalovaných. Žalobca v žalobe a následne v doplnení žaloby uviedol, že žalovaní sa dostali do omeškania so splácaním úverových splátok a to

po poskytnutí odklade, kedy neuhradili splátky splatné od 20. 08. 2021. Napriek opakovaným upomienkam na omeškanie splátok a na upozornenie o práve veriteľa na predčasné zosplatnenie dlhu, žalovaní dlžné splátky neuhradili, preto žalobca v súlade s dojednaním v Zmluve o úvere pristúpil k zosplatneniu úveru ku dňu 25. 02. 2022. Žalovaní v konaní ako zásadnú námietku namietli, že žalobca pri poskytovaní úveru nepostupoval s náležitou odbornou starostlivosťou pri overení ich bonity v zmysle § 7 ZSU a preto nemá nárok žiadať predčasné splatenie úveru, pričom na strane žalobcu došlo k hrubému porušeniu povinnosti, preto nemá nárok ani na úroky a poplatky. V prípade vyhovenia námietky preto žiadali, aby súd posúdil, v akom rozsahu je žalobcov nárok odôvodnený, splatný, pri zohľadnení splátok splatných do podania žaloby, s tým, že všetky úhrady žalovaných majú byť započítané na istinu. Postup veriteľa pri posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver je upravený v § 7 ZSU, pričom súd vychádzal z právneho stavu, platného ku dňu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy, t. j. zákon ZSU v znení k 31. 12. 2018. Žalobca v písomnom vyjadrení popísal postup pri overovaní schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver (ďalej aj bonita spotrebiteľa), pričom vychádzal z údajov poskytnutých dlžníkmi a poukázal na to, že v zmysle § 7 ods.2 ZSU je spotrebiteľ povinný na jeho žiadosť poskytnúť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie bonity spotrebiteľa. Pokiaľ spotrebiteľ takto nepostupuje a nesplní si svoju povinnosť, žiadal, aby súd uvedené zohľadnil pri rozhodovaní o námietke žalovaných. Z výpovede žalovanej II/, ako aj zo žiadosti o spotrebiteľský úver (čl. 69) vyplýva, že žalovaní sa dostavili na pobočku veriteľa, kde so zamestnancom veriteľa bola s nimi spísaná žiadosť o úver. Do žiadosti okrem údajov o osobnom stave vyživovacích povinnostiach uviedli svoje zamestnanie a čistý mesačný príjem. Žalovaná II/ uviedla, že je zamestnancom v SR, konkrétne u zamestnávateľa Slovenská pošta, a. s. a jej čistý mesačný príjem činí 746,-- Eur. Žalovaný I/ k zamestnaniu uviedol, že je zamestnanec v SR u zamestnávateľa Statech Slovakia, s. r. o. so sídlom v Sliachi a jeho čistý mesačný príjem činí 550,-- Eur. V žiadosti ani jeden zo žiadateľov iný príjem a dôchodok neuviedli. Žalovaná II/ pri svojej výpovedi uviedla, že svoj čistý mesačný príjem uviedla podľa svojho posledného príjmu a čistý príjem žalovaného I/ bol vyčíslený na základe ním predložených troch posledných výplatných pásov a uvedený do žiadosti. Ona sama na overenie svojho príjmu pri spísaní žiadosti nič nepredkladala. Žalobca uviedol, že príjem žalovaného I/ si overil prostredníctvom Sociálnej poisťovne. Tento postup žalovaní namietli s tým, že žalobca zisťoval len vymeriavací základ a nie čistý príjem. Je treba povedať, tak ako vyplynulo aj z vyjadrenia NBS, že informácie zo Sociálnej poisťovne, ktoré môže mať veriteľ k dispozícii, sa týkajú vymeriavacieho základu zamestnanca a nie údajov o čistom príjme, tak ako to nedôvodne namietali žalovaní. K uvedenému súd uvádza aj to, že v zmysle § 7 ods.27 ZSU, veriteľ nezisťuje informácie o príjme spotrebiteľa, vychádza z údajov poskytnutých spotrebiteľom, ale tieto je povinný si overiť. Informácie o príjme musí overovať preukázateľným spôsobom a to prostredníctvom interných alebo externých zdrojov, nezávislých od spotrebiteľa. Uvedené ustanovenie stanovuje povinnosť veriteľa, ktorým je banka, t. j. aj žalobca, elektronicky overiť informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa v Sociálnej poisťovni a to prostredníctvom prevádzkovateľa registra. Veriteľ teda overuje informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa, ktoré vopred od spotrebiteľa získal. U žalovanej II/ žalobca však nepostupoval tým spôsobom, že by si overil jej príjem v Sociálnej poisťovni, hoci bola zamestnancom, príjem si overoval z výpisov z účtu, vedeného u veriteľa, čo sa v zmysle § 5 ods.1 opatrenia NBS č. 10/2017 považuje za interný zdroj informácií o príjme spotrebiteľa, avšak uvedené nezabavuje povinnosť veriteľa overiť si jeho príjem v Sociálnej poisťovni, tak ako to mal veriteľ urobiť aj v tomto konkrétnom prípade, s poukazom na § 7 ods.27 ZSU. Tento záver vyplýva aj zo stanoviska NBS, pričom nie je zrejmé, prečo žalobca v tomto prípade takto nepostupoval, neuviedol k tomu žiadne skutkové tvrdenie, preto súd konštatuje, že žalobca pri overení príjmu žalovanej II/ nepostupoval v súlade so zákonom, konkrétne § 7 ods.27 ZSU. Ďalej z vykonaného dokazovania vyplynulo, že pri spisovaní žiadosti o spotrebiteľský úver, žalovaní tento žiadali poskytnúť okrem iného aj za účelom splatenia svojich iných úverov, pričom v časti mesačné splátky iných úverov a pôžičiek je u oboch uvedených 0,-- Eur. Z výpovede žalovanej II/ vyplynulo, že žiadosť o spotrebiteľský úver spisovala zamestnankyňa žalobcu a nie je zrejmé, prečo v uvedených položkách uviedla 0,-- Eur, keď tak, ako vyplynulo zo samotnej spotrebiteľskej zmluvy, je zrejmé, že veriteľ musel mať informácie o iných úveroch a pôžičkách žalovaných I/ a II/, tak ako boli identifikované v Zmluve o spotrebiteľskom úvere, nakoľko poskytnutým úverom sa tieto predchádzajúce úvery mali refinancovať. Rovnako tak v časti zrážky, výživné a iné výdavky je uvedené 0,-- Eur. Zo samotnej žiadosti o spotrebiteľskom úvere pri žalovanej II/ vyplýva, že táto býva v prenajatom byte a má jednu vyživovaciu povinnosť. Z informácií o žalovanom I/ vyplýva, že tento je slobodný, býva s rodičmi, je zamestnaný. Z výpovede žalovanej II/ vyplynulo, že zamestnankyňa banky, ktorá spisovala s nimi žiadosť o úver, sa nepýtala na žiadne iné výdavky. Z vyjadrenia žalobcu vyplýva, že v danom prípade postupoval pri vyčíslení nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa z výšky životného minima. Z ustanovenia § 7 ods.27 ZSU vyplýva, že uvedené

náklady veriteľ je povinný posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom a na príjem spotrebiteľa. Z uvedeného vyplýva, že veriteľ nemá postupovať formálne tým spôsobom, že tieto náklady určí len vo výške životného minima, avšak má vychádzať z reálnych údajov o týchto nákladoch získaných od spotrebiteľa. V tomto prípade žalobca nepreukázal, že by žiadal od žalovaných I/ a II/ uvedenie konkrétnych nákladov. Žalovaná II/ vo svojej výpovedi uviedla, že zamestnankyňa žalobcu sa jej na tieto vôbec nepýtala. Hoci je pravdou, že celú žiadosť mala možnosť pred podpisom si prečítať spolu so žalovaným I/, je však potrebné k tomu uviesť, že je vecou veriteľa, aby stanovil postupy svojich zamestnancov tak, aby získal dostatočné, primerané a aktuálne informácie ako o príjmoch, tak aj o nákladoch na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa, či osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, pričom žalobca nepreukázal, že by v danom prípade takto postupoval a splnil si svoju povinnosť. Z takto zisteného skutkového stavu pre súd vyplýva, že žalobca postupoval len formálne, bez riadneho zisťovania a preverovania informácií o tom, aké mali žalovaní I/ a II/ mesačné výdavky ako spotrebiteľia. Takéto konanie potom možno považovať za rozporné s povinnosťou posúdiť s odbornou starostlivosťou bonitu spotrebiteľov v zmysle § 7 ZSU. Vynaložením odbornej starostlivosti podľa § 7 ods.11 písm. b/ ZSU, sa rozumie aj to, že veriteľ posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie, a to tak, že v zmysle § 7 ods.19 ZSU je veriteľ povinný určiť, dodržiavať a aj pravidelne prehodnocovať okrem iného limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. ZSU ďalej určuje postup na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom bližšie tento postup ustanovuje opatrenie NBS č. 10/2017, ktorý stanovuje metodiku na výpočet ukazovateľa schopnosti splácať spotrebiteľský úver a požiadavky na zisťovanie informácií a predkladanie dokladov o príjmoch spotrebiteľa na účely overovania údajov o príjmoch spotrebiteľa. Z uvedeného vyplýva, že povinnosťou veriteľa je nielen získať informácie od spotrebiteľa a tieto overiť, ale aj vykonať analýzu úverovej spôsobilosti žiadateľa o úver. Práve táto analýza sa považuje za najdôležitejšiu časť úverového procesu, pretože na základe záverov tejto analýzy je banka schopná definovať riziká, ktoré môžu ovplyvniť konkrétny úverový vzťah. Hodnotenie bonity klientov je dôležitým rozhodovacím procesom pri poskytovaní úverov v bankovníctve a uvedená analýza je zvlášť dôležitá pri poskytovaní spotrebiteľských úverov, pretože zákon ZSU v spojení s opatrením NBS určuje presný postup na určenie limitov ukazovateľa schopnosti splácať spotrebiteľský úver, pričom stanovuje aj hranicu, ktorá nemôže byť prekročená, t.j. kedy banka nie je oprávnená poskytnúť spotrebiteľský úver. Pokiaľ banka takto nepostupuje, má sa zato, že zanedbáva odbornú starostlivosť pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom pri takomto zanedbaní povinnosti v zmysle § 11 ods.2 ZSU, banka stráca právo vyžadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Pri hrubom porušení danej povinnosti dokonca banka stráca právo na úroky a poplatky. Za hrubé porušenie povinností v zmysle § 7 ods.2 ZSU sa považuje aj porušenie ustanovení § 17 ods.19 až 42. V danom prípade súd konštatoval porušenie ustanovení § 7 ods.27 ZSU zo strany žalobcu, nakoľko neoveril predpísaným spôsobom informácie o príjme spotrebiteľov, ani náklady na zabezpečenie základných životných potrieb žalovaných, nezabezpečil dostatočné, primerané a aktuálne informácie o ich nákladoch a preto súd uzatvára, že v tomto konkrétnom prípade žalobca stratil právo vyžadovať od spotrebiteľov, t. j. žalovaných, jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru, a keďže sa jedná o hrubé porušenie povinností, stratil právo žiadať úroky a poplatky súvisiace so spotrebiteľským úverom. Súd potom upustil od preverenia postupu žalobcu pri zosplatnení úveru, nakoľko sa uvedené stalo bezpredmetné. Súd preto posudzoval predmetný nárok žalobcu v zmysle Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, kde zostala zachovaná možnosť žalovaných I/ a II/ splácať úver formou dojednaných splátok, pričom všetky platby, ktoré doposiaľ žalovaní I/ a II/ uhradili, je potrebné započítať výlučne na istinu. Žalobca v rámci svojich písomných vyjadrení uviedol, že žalovaní neplnili splátky od splátky splatnej 20. 08. 2021, a pre túto neuhradenú splátku veriteľ pristúpil k zosplatneniu úveru. Z listinného dôkazu Aktuálny stav úveru však vyplynulo, že žalobca eviduje ako zaplatené splátky, splatné od 20. 08. do 20. 12. 2021 a na splátke splatnej dňa 20. 01. 2022 eviduje sumu 210,32 Eur. Žalobca síce uviedol, že v priebehu úverového vzťahu na žiadosť žalovaných povolil odklad splátok, neuviedol však žiadne skutkové tvrdenia, ako daný odklad mal vplyv na ďalšie povinnosti žalovaných vo vzťahu k splácaniu úveru. Súd len z predložených listinných dokladov zo strany žalobcu zistil, že na prvú žiadosť žalovaných o povolení odkladu mal byť povolený odklad splátok do 20. 01. 2021 s tým, že od splátky splatnej 20. 01. 2021 mali byť uhrádzané splátky po 450,39 Eur až do 20. 08. 2021. Žalobca tiež doložil druhú žiadosť žalovanej II/ zo dňa 02. 02. 2021, v ktorej uvádzala neschopnosť splácať dva úvery, ktoré mala u žalobcu, jedným z nich bol aj tu prejednávajúci úver. Akým spôsobom s touto žiadosťou bolo naložené však žalobca nedokladoval, iba uviedol, že v zmysle listiny Aktuálny stav úveru je zrejmé, že bol povolený odklad do 20. 08. 2021. Z uvedenej listiny aktuálny stav úveru vyplýva, že od 20. 08. 2021 sú predpísané splátky po 427,13 Eur, k uvedeným okolnostiam však žalobca žiadne ďalšie

skutkové tvrdenia neuviedol, nedoložil listinami, o akú zmenu v úverových podmienkach sa malo jednať, preto nie je možné zo strany súdu určiť, aký bol ďalší postup veriteľa po odklade splátok od splátky splatnej 20. 08. 2021, aké platby, v akej výške a na čo boli započítané, či už vo vzťahu k istine, k úrokom alebo k poplatkom, nakoľko z časti Zaplatené splátky listiny Aktuálny stav úveru vyplýva započítanie na rôzne poplatky, ktoré neboli bližšie zo strany žalobcu špecifikované. Rovnako žalobca neuviedol, aké splátky od 20. 08. 2021 mali žalovaní uhrádzať. Súd tak nemal možnosť zistiť, aké splátky ku dňu rozhodnutia súdu a v akej výške mali byť splatné, a v akom rozsahu neboli uhradené, s tým, že je potrebné brať do úvahy len úhradu v časti istiny. Súd pripomína, že v zmysle § 132 ods.1 C. s. p. je žalobca povinný v žalobe okrem všeobecných náležitostí podania uviesť aj pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, pričom v zmysle ods.2 uvedeného ustanovenia, opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Žalobca v konaní je právne zastúpený a právny zástupca ako profesionál si musí byť vedomý toho, že súd prejednávajúci spotrebiteľský spor je povinný ex officio preskúmať, či boli dodržané zákonné ustanovenia zabezpečujúce práva spotrebiteľov. V tomto prípade sa žalovaní aktívne bránili, rovnako sú právne zastúpení a právny zástupca vzniesol konkrétne námietky týkajúce sa nedodržania práv spotrebiteľov. Z tohto dôvodu je na žalobcovi, aby uviedol všetky rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa spotrebiteľského úveru a postupu veriteľa až do uplatnenia svojho nároku žalobou tak, aby mal súd možnosť preskúmať, či veriteľ svojim postupom dodržal príslušné zákonné ustanovenia na ochranu práv spotrebiteľa. Povinnosť strany uviesť skutkové tvrdenia sa v civilnom sporovom konaní považuje za bremeno tvrdenia, pričom platí, že strana sporu je povinná tvrdiť skutočnosti, ktoré sú na základe hmotného práva spôsobilé privodiť jej úspech v spore. Táto povinnosť strany sporu má kľúčový význam a predstavuje jeden zo základných princípov civilného procesu (čl. 8 Základných princípov C. s. p.), rozsudok v sporovom konaní v zásade zodpovedá tomu, čo strany zhodne tvrdili (§ 186 ods.2 C. s. p.) a nezohľadňuje to, čo žiadna zo strán netvrdila. Schopnosť strany sporu uniesť bremeno tvrdenia spolu s dôkazným bremenom je predpokladom pre úspech v spore. Nesplnenie povinnosti tvrdiť, resp. nesplnenie povinnosti relevantne tvrdiť, t. j. uviesť tvrdenia z hľadiska ich kvality pravdivé, úplné, podstatné a rozhodujúce, má pre stranu sporu procesnoprávnu sankciu, ktorá sa prejavuje v meritórnom rozhodnutí súdu. Súd konštatuje, že žalobca v žalobe neuviedol žiadne skutkové tvrdenia týkajúce sa povinnosti žalovaných splácať spotrebiteľský úver v splátkach po povolenom odklade splátok, najmä vo vzťahu k výške týchto splátok, jeho tvrdenia týkajúce sa nezaplatených splátok od 20. 08. 2021 sú v rozpore s predloženým dôkazom – aktuálny stav úveru (čl. 106). Práve na základe tohto dôkazu žalobca odvodzoval celkový dlh na istine po započítaní úhrad zo strany žalovaných na istine. Súd tak konštatuje, že žalobca neuniesol bremeno tvrdenia, ani dôkazné bremeno v časti uplatneného nároku na istinu, tak ako bola vyčíslená po čiastočných späťvzatiach žaloby, v konečnej výške 23.556,64 Eur.

24. V súlade s ustanovením § 145 ods.2 a § 146 ods.1 C. s. p., súd na základe dispozitívneho úkonu žalobcu rozhodol o čiastočnom zastavení konania o sumu 498,83 Eur s príslušenstvom (pôvodne žiadaná istina vo výške 24.055,47 Eur – naposledy upravená istina vo výške 23.556,64 Eur). Keďže k čiastočnému späťvzatiu žaloby došlo aj počas pojednávania vo veci a žalovaní nevzniesli žiadne námietky voči čiastočnému späťvzatiu žaloby, súd konštatuje, že boli splnené podmienky pre rozhodnutie súdu o čiastočnom zastavení konania, tak ako je uvedené vo výroku č. I rozsudku.

25. Vo zvyšnej časti súd žalobu žalobcu považoval za nedôvodnú. Tak ako súd vysvetlil vyššie, v časti istiny žalobca neuniesol bremeno tvrdenia, ani bremeno dôkazu o rozsahu uplatneného nároku, nemal nárok na úroky a poplatky, a keďže súd nepriznal istinu, žalobca nepreukázal ani nárok na príslušenstvo pohľadávky, ktorým sú úroky z omeškania a náklady spojené s uplatnením pohľadávky. Preto súd vo zvyšku žalobu žalobcu zamietol (výrok č. II rozsudku).

26. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods.1 C. s. p., s tým, že žalovaní I/ a II/ boli v konaní plne úspešní, preto im patrí plná náhrada trov konania. Trovy zastavenej časti súd posudzoval podľa § 256 ods.1 C. s. p., t. j. podľa procesného zavinenia na zastavení konania. V zásade platí, že v prípade späťvzatiu žaloby, žalobca zavinil zastavenie konania, ibaže tak konal zavinením protistrany. V danom prípade žalobca vzal žalobu čiastočne späť pre čiastočné úhrady zo strany žalovaných v priebehu konania. Žalovaní uviedli, že tieto úhrady nevykonávali dobrovoľne, avšak žalobca na základe uplatnenia dohody o zrážkach zo mzdy, ktorou bol úver zabezpečený, získal zo mzdy žalovaných finančné prostriedky na úhradu dlhu. Súd však vo veci samej konštatoval, že žalobca nepreukázal uplatnený nárok, preto nemožno pripočítať zavinenie žalovaných na čiastočnom zastavení konania a aj v tejto časti náhradu trov konania musí znášať žalobca. Preto súd uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť

žalovaným I/ a II/ spoločne a nerozdielne plnú náhradu trov konania. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré po právoplatnosti tohto rozsudku vydá súdny úradník (§ 262 ods.2 C. s. p.).

Poučenie:

Proti rozsudku vydanému na základe uznania nároku nie je prípustné odvolanie, okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia. V takom prípade je odvolanie prípustné v lehote do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.